

Grammaticae opus novum mira quadam arte et compendiosa compositum

<https://hdl.handle.net/1874/27548>

Grammaticice opus nouū mira quadaz arte et com pendiosa cōposituz¹

In bellum grāmaticale Hermāni Sulchij
Dafiphili extemporale Epigramma.

Balozum turmas: quis non narrauit atroces
 Belsq; sanguinea forziter acta manu
 Quum sudere graues Venetos: tumidumq; Leonem
 Terga dare in campis edocuere suis
 Fidentesq; armis vltra cepere vagari
 Et Vaticanū carpere iura patris
 Donec ab Hispano gens martia venit Ibero
 Deluetinsq; alpis trās iuga castra mouens
 Addidit afflictis animum. viresq; latinis
 Rebus opem Venetis: pontificiq; ferens
 Tunc quamuis pugna: posito certamine: Sallus
 In patriam celeri vertit: ab hoste fuga
 Dactenus hec hominum linguis iactata quiescant
 Dunc noua: que narrent: arma legenda damus
 Grammatice in regio: nuper bellum acre: duorum
 Infausta sumptum est ambitione ducum
 Quod quamuis non sit leue: nec discriminis exere
 Ipsorum propter: ferrea corda: virum
 Cuncta tamen possunt ambozum hec prelia regum
 Non citra ludum: deliciaq; legi

**Paulo Caefio Jur. U. Confulto: Andreas
Guarna Salernitanus Salutem Dicit**

Et illud memorabile: quod inter Gramaticę Reges non
minoribus animis q̄ odijs gestū est omnium periculosissimū
cum superiorib⁹ diebus imprimēduz curarē Paule Cefi: cui nā pos
tissime id opus dicarē: cogitāti diutius vnus mihi occurristi: quez
tam et si paternis inherentes vestigys arduę Justinianę sanctiones
ac difficilia indefesse exerceāt legū decreta: ea nihilomin⁹ es ingenij
dexteritate: vt post inquietas fori actōes: post importunas clientium
querelas: domuz reuersus: etati aliquātulū: atq; animo indulgens
locos: sales: cęteraq; que pulsas occupationum tenebris: affectā mē
tem exhilarare consueuerē: seruata semp personę gravitate: admittes
re nō vereare. Decorabūt aliq; nomē: et tuteq; tuas s̄bulimiorib⁹ gra
uioribusq; lucubrationibus: sed et tute parentem imitatus: te ipsuz
ac familiam tuam marmoreis laudibus illustrabis: ipse ex tenui pe
nu quod possum pferens: benevolentiaz: que vnico cōgressu (tan
tum plerumq; valet ad conciliandas amicicias morum consensus)
inter nos exorta est nunq; intermoritura: vel vnico hoc prosequar
munere deuotissimo Vale et me Tarquinosanctę Crucę Romanę
luētutis sp̄: edori: ac bonaz lrāę cultori commendatum redde.

**Grammaticale Bellū Nois & Verbi Reguz de
pncipalitate ordnis iter se ptēdentiū: nup edicū a
Reue. d. Andrea Saletnitano Patriocio Cremonā.**

8 Rāmaticę puinciā ceterazq; oīm: q; vbiq; terraz fama celestres
bres sunt: pulcherrimā: felicissimamq; esse: nemo ferme vel
mediocriter erudit⁹ est q; ambiget Quippe cū amenitate sit⁹: salubritate
celi: fruguz oīm copia: rebusq; alijs quib⁹ mortalīs hęc vita carere
non debet: nulli cedat: tuz illustriū viroz nutriti sp; extitit et aliū
na: Sicuti enī etate hac ita pulcis etiā tpiibus imolabiliter obseruatū
fuit: vt quicqd vbiq; gētū (Barbaras & delides n atōes sp; excipio)
gigneret ingenij bonę idclis: alicuiusve spei: eo sanctissim; imbuendū
disciplinis mitteret. ex hac hōdez ad sublimiores regiones: beatioresq;
habitatōes Dialecticā scz Philosophiā: Theologiā: ceterasq; illis: illes
puincias vnic⁹ aditus patet: et nisi eā pagrauerit illaz
sacraria minime q̄s valeat penetrare Que hōdez licet tāta polleat
amenitate: et rez copia: est nihilomin⁹ altissimis circūdata montibus
cristis: et inaccessis eo vsq; circumsepta Alpuz iugis: vt nisi per
rituz habeas itineris ducē ad eī⁹ plana: cultaq; nūq; valeas puenire.
Fuit p̄inde vt et nūc est eī⁹ prouincię regib⁹ laudabilis & pius mos:
ne mortaliū genus taz necessario bono priuari queat: ex suis militib⁹
veteranos (quos pedagogos vocāt) in oēs mundi partes dirigere: q;
tenerioris etatis adulescentes (nā adulti & prouectiores haud facile
disciplinā recipiūt) ad ipa vsq; regū palatia incolumes pducāt: vbi
et Latīę & Cecropię Mimerūq; artes eruditi p̄dictas postea sublimiores
regiōes scādere valeāt: et expediti⁹ penetrare: ibi Greci oēs Latiniq;
q̄s vl' ppria scripta vl' aliena celebrāt monumēta: tyronicas a prima
exercuere ibiq; edocti atq; instructi: tātis postmodū florere gestarū
rez p̄conijs: vt viuētes etatis suę hoibus maximo ad p̄tutē fuerit
adiumēto: et vita functi posteris. tāq; extēso digito: recetti ad
laudabilez vitā callis semitā dēmōstrari: Prouincia hęc itaq;

licet vnica sit: et in diuina genios tñ hz q̄ in ea imperēt potentissimos reges: Verbū. f. et Nomē z prior: q̄des Amo: posterior s̄o Poeta nūcupat: q̄ diuissimū t̄pibus tāta sil regnauere p̄cordia: vt in p̄ficiēda orōne ex qua vtriusq; imperij vectigal om̄e p̄sistit nullū vnq; dissidiū: nulla dissensio: nullū deniq; litigiū inter eos fuerit aut dicitur. Nihil aut̄ in om̄i grāmaticē solo gignit orōne p̄clarus nihil digni^o: nihil salubri^o: q̄ iucūdissonis cōpacta floz colorib^o: pulcher rimis ornata rez figuris: ac suauissimis redimīta rosaz nexib^o: tāte auctoritatis z p̄tutis: vt cū mortales om̄es (modico recte apteq; p̄oret) in sui admiratōem trahat: tñ a d̄ys ips̄is q̄cquid voluerit valeat extorquere. Un̄ est illd̄ Euripidia dictū: oīa cōficīt orō: q̄ hosti le ferz cōficere nō p̄t: et Pyrrh^o plures a Cynea orōne q̄ a se armis vrbes captas dicere p̄sueuerat In hac igit̄ reguz p̄cordia: Grāmaticē toti^o rea optime p̄cederēt: feliciq; p̄sperarent successu: accidit vt orta inter eos et pua causa dissentōe: cūcta tumultib^o: et inexpectatis belloz anfractib^o inuoluerētur: q̄d em̄ nō faciāt vinū. et immoderati^o sumptē epulē Tāta aīoz diunctōe vni^o cōiuui ebrietas: in eas impulit vt vtrq; Reges inimiciā: vt immoderata d̄nandi libidine: tāq; siluestres tauri asilo acti p̄pria regna z tā nobile Grāmaticē imperiū pene euerterit Referaz aut̄ quonā pacto gesta sit res: vt sci^o ant om̄es nullū eē tā arctū amoris vīculū: q̄d regnadi libido nō soluat. Quapropt̄ Dionysiiū seniore dicere solitū ferūt ab amicis etiā cauendū esse ei: qui p̄sit: qñ ignar^o non sit eos imparemalle q̄ seruire. Cenātib^o itaq; aliqñ p̄dictis regibus in medio estatis seruoze sec^o placidissimū et pennez fonte: cui^o ripas vndiq; virides fagi et altissime Platani opacitate eximia adūbrabāt Postq; abunde vētrifactū est sat^o: cū in caluissent om̄es mero: orta est inter eos q̄stio: cui^o nā ptes in cōficiēda orōne potiores cēserent. Et s̄bo q̄des digniores locuz sibi ascribēte: acriter resistebat nomē asserēs sine se stare orōnez nō posse: ex seq; p̄cedere q̄ intelligibil^o habeat: z grata. Quid em̄ (aiebat) facis tu in orōne sine me: si paululū presentia meaz sub

traxero: nō sec^o te intelligāt audiētes ac mutuz loquentē: ꝑfice illaz
paulisp sine me: fac vt sciāt audiētes qđ tibi velis: certe nūi ipē inter
p̄s accedā: vl̄ ipa intērois tuę p̄mordia: null^o valeat penetrare. Sed
et illud norari est dignū ꝑ qđ te ātiquior suz: eo etiā dignior: debeo cō
probari: Quis s̄o neſciat fuisse pri^o nomē: q̄ s̄buz: aut q̄s nō intel
ligat. Nōi: q̄s Verbo vetustiora adesse exordia. Deus certū est fecisse
oīa: qđ si oīa vtiq; et s̄bum. Deus at̄ nomē est: nō s̄bum. Igit̄ a noīe
facta sunt oīa et nō solū orō a Deo facta ē: ꝛ sic a noīe. Sz et tuo ver
bū qui a deo in sole scis a noīe tuū esse sumpsisse: cōvinceris. Legisti tu
aliqū in t̄natos muliez nō surrexit maior: Joāne Baptista: Dei hęc
ē s̄nia: huic refragari minime tibi fuerit fas: si Joāne null^o est maior
Joannes autem est nomen eius: et cui nomē erat Joannes apparet
certe nihil mai^o noīe posse rep̄ri. Sexcenta s̄t̄ testimonia q̄ possint
afferri: q̄bus luce clari^o definit̄. sicut dignitate: ātiquitateq; ita ꝛ au
toritate s̄bo lōgenomē esse p̄stantius: q̄ oīa sp̄ote ꝑtereco: nec s̄boi
tate nimia non cā: s̄buz ip̄m videat supare. Mirabar r̄ndit s̄buz o
Poeta: qđ te Plato ille diuin^o sua cecisset republica: nunc animadu
vertens quāta impudētia: temeritateq; diuinas auctoritates tuis
ineptijs inuoluas. Sapiētissimū ph̄z recte iudicasse fas̄ ai aduer
to: nā nisi te ea quā p̄stituebat republica exibilasset cū alijs mult̄: tū
falsis religionib^o: portentuosilq; Dijs oīz ciuiuz suoz mētes puer
tilles: qđ em̄ nō audeat tua arrogātia: tua mētis elatio: qñ possessa a
me diutissimo tpe ꝑoris loci in hac puincia: dignitate: vel cū fict̄ in
uerlis: et intortis sacre pagine testimonijs exturbare conaris. Eim̄
vero ne sol^o lrās scire viderere manifestissimis ꝛ planissimis eius dez
paginē dictis auctoritatē meā ꝑfernabo. Proferam at̄ ip̄m veteris
scripturę caput vbi d̄z. In p̄ncipio erat s̄bū ꝛ s̄buz erat apud deuz: et
De^o erat s̄buz: arrige aures: cur faciez caperas: De^o inq̄t erat s̄bum:
oīa p̄ ipsuz facta sunt: et sine ipso factū est nihil. Nō igit̄ nomē fecit
oīa s̄z s̄buz. De^o at̄ erat verbū nō nomē: s̄z ꝛ s̄bo dñi celi firmati s̄t̄:
et oīs s̄tus eoz: qđ igit̄ dices: nō est qđ te diuinis tueare testimonijs
q̄ ꝑ me stare: tibiq; aduersari intellexisti. Uez ad ea: q̄ ad nostrā s̄e
A iij

attingēt cām reuertamur. Quę nā est p̄ immortalē Deus hęc tua in
sania: vñ hos tibi taz repēte sumpsiſti sp̄s: vt autēas in orōne dig
niorē tibi locū vsurpāe: an te p̄erit oēs decorē: pulchritudiez: ac sua
uitatez ex me vno pcedere: a s̄boq; nomē: nō a noie s̄buz regi p̄sue
ſe: Verboz varietas: s̄boz elegātia orōnez exornat: et illustrat: s̄
et nisi te regā ac dirigā in orōne tu ip̄e mācus: z debilis repiāre: pote
ris ne tu p̄structōez vnā p̄nectere: in q̄ nō p̄tinuo mihi principales
ptes tribuātur s̄ et me soluz: q̄ inter s̄ba p̄ncipatū tenco: sine alteri
adminiculo orōnez p̄fectaz cū voluero facere posse nemo p̄mittit du
bitare: quin ergo blatis: et qd̄ ille ait tuas p̄cis āp̄illas: z sex q̄peda
lia s̄ba: q̄s vero es tu: qualisve aut quātus: q̄ hęc iactas: q̄ tā alte res
boas: q̄ eousq; inflat̄ incedis: vt piculū sit: ne medi^o dirūpare. Noiz
ingēs Rex suz: s̄ qd̄ tibi est nomē: Poeta: rñ des: qd̄ āt aliud est p̄ce
ta: q̄ nugigerul^o: nugiuēdul^o: fabulaz iuentoz: scelez mḡ: loquaz:
nugaz: mēdaz: obri^o et fatu^o: q̄ vera inuertas: fallā i geras: totūq; or
bē garrulitate iſicias z pturbes: q̄ loq̄citate tua tā taz tibi apd̄ imp̄s
tū vulg^o auctoritate vsurparis: vt cū clarissā s̄boz p̄genie de digni
tate autēas disceptā. Quid ex te hñt vñ ad s̄rutē icitent̄ adulescētio
res q̄s stulte ſat̄ erudicēdo parētes eoz tibi tradidē: nisi adulesz Jos
nē: Zeloripā Junonē: meretricē Venerē: moechū Martez: reliq; q;
tuz sapiētię p̄clara p̄mēta: q̄ cū pl^o iusto aliquātulū biberis tāq; deo
nō mero plen^o ad instar laruat̄: ceritiq; celuz terrę: terrā celo autē
as p̄miscere. Ad hęc ira vehemētior ex cādescens Rex Poeta: igno
miniaq; ac iactata de se p̄bra ferre nō valens O improbū inq̄t caput
ralia dē nobis temerario ore dicere p̄sumpsiſti: simulq; arreptuz po
culuz in illuz furibūdis immisisset ni ex circumstantib^o quidā app̄es
hēsaz eius dextrā ab ictu diuertisset Minime dubiū est qn̄ irritatis
vtriq; animis ex s̄bis ad s̄bera: vulneraq; deueniēduz fuerit: nisi in
terueniētes seniores: et saniores viri vrxq; Reges furore ebriuz in
suas edes reduxissent. Quo cuz postridie abaz p̄tius studiosi conue
nissent. maxie apd̄ oēs de p̄diana cōrentōe disputatio habebat. La
cerabat p̄cipue inter noīa regis s̄boz maledicētia: maior eoz pars

et iuniores p̄cipue m̄iz in moduz fremere. **M**alo domanduz regis
Amoloquacitatē dicere: docenduzq; illuz āplissimā **N**ominū ma
lestates nūq; cōtumelię fuisse opportunā: et licz etate p̄uectiores: et
Terentius p̄cipue: q; ibi tūc aderat: suaderēt nihil precipitata sentē
tia fieri debere et omnia cōsilio priusq; armis sapiētēz experiri opor
tere. **L**ant^{us} nihilomin^{us} fuit oim **N**oiz cuz suo Rege ad arma cōsen
sus: vt in eam frequenter sit itum liniam omnib^{us} **V**erbis continuo
belluz indici debere. **M**isso igitur tubicinc ad regē **A**mo inimicitia
as: bellumq; in manifestuz cōfidentissimis animis denūciarūt: nec sal
niosa quidez apud **V**erboruz regem agitabātur cōsilia: ad quē con
uenientes suę partis ordines omnes: lōga disceptatione agebat de re
tinēda in grammaticę regno p̄boz dignitate: deq; dep̄menda noim
arrogantia: cuz interiz superueniens **P**oetę regis nuncius de bello
que sibi mandata fuerant diligenter exposuit: **E**mūero lēto se anis
mo accipe illis r̄ndentib^{us}: ad belli cogitatōes p̄si sunt oim animi.
Misit itaq; **V**erboz **R**ex tubicines: et nūcios suos ad omēs nati
ones: et gentes: q; suo parebāt impio: iussitq; vt cūcti armis idonei
constitutā diez adessent **O**im at̄ prim^{us} adfuit **A**duerbioz dux **Q**ū
cuz cēturiomb^{us} sex videlz **U**bi **Q**uo **U**n **Q**ua: **Q**uozuz: et **Q**uo
usq; quozq; seq̄bant manipulares sui: et sub p̄mo q̄dem hi erāt. **D**ic
Illic **I**stic **I**nt^{us} **F**oris **I**bi **I**bidē **S**icubi **N**ecubi alicubi **A**lias:
Alibi **U**sq; et **N**usq;. **S**ub sedo. **D**uc **I**lluc **I**stuc **I**ntro **F**oras
Alio **N**eq; **A**liquo **S**iq; **I**llo **E**o et **E**odez. **S**ub t̄tio. **H**ac **illac**
Istac **A**lia **A**liq; **N**eq; illa **E**a et eadē. **S**ub q̄rto. **H**ozuz **illozuz** **i**
tozuz **introzuz** **E**ctrozuz **D**extrozuz **S**imstrozuz **A**liozuz
Aliqozuz **S**uruz et **D**eoruz. **Q**uintū seq̄bant **D**acten^{us} **D**uc
usq; **E**ozuz: **U**iq; mō: et **U**iq; nūc. **S**ext^{us} cēturio signum ferebat
manu p̄pria: ibatq; medi^{us} oim ita vt duo p̄cederēt ordies: ip̄elc̄q; re
tur: tres clauderēt agmē. **M**ulta alia aduerbia añcurrēbāt quedaz
p̄cedentiuz aciez tegebāt latera: illa itinera explorabātur: hęc curab
bāt ne ordines interrumpentur: quoz nomina hęc sunt. **P**eregre
pone **S**uper supra: intra **E**xtra **C**itra: et **V**ltra cum alijs pluribus

Venere post hec alia aduerbia: Qualitat? Quātitatis et nūmeri: eus
 quibus crāt Aduerbia iurādi: vt Edepol: cū uero ecastor me hercle
 mediūssidius: et pfecto. Aduerbia vocandi: vt heus et o Rūdendi:
 vt hē: Rīdendi vt ha ha he. Negādi vt mīme: et nequaq̄. qui q̄dē:
 nequaq̄ licet strenu⁹ in bello eēt: et diu exercitat⁹: oīm inphilomiu⁹
 mēdacissim⁹ habebat: et fallay nec nisi coact⁹ vez fateri didicerat:
 hūc et greci olophāta appellabāt: De hoc neq̄q̄ truci ⁊ mala Bestia
 plura eēt dicēda: q̄ qm̄ liberē nō sūt voces volētes: omittim⁹: id po
 tissic p̄suasus hñtes supflūū eē lupū oīb⁹ caudū nūciare. Dīa hęc
 Aduerbia triplici muniebātur armatura: ferebātq̄ p̄scuto spēm p
 lorica fecatōez: p̄nsē figurā: mltē aliē natōez Verboz venire i auri
 lliū regis sui: videlz natio Incobatiua: frequētia. Meditatiua.
 Desideratiua. Imitatiua. Diminutiua. et Denoiatiua: cū copijs non
 spernēdis assuere: etiā fortissimi satrape Anomali qlate dñabant
 in p̄sib⁹ Brāmaticē Bellicosissimi q̄dez: s; q̄ nullo possent ordie
 p̄tineri: eoz noīa hęc sūt. Sū. Uolo: fero et Edo q̄bus cōcessum a
 rege fuit vt in q̄cūq; castroz vellēt loco sua figerent tabernacula mō
 int̄ milites nullū tumultuz p̄cirent Post hos aduenit natio s̄bozuz
 Defectiua: disticta: ⁊ pulcherrie p̄ turmas ordiata: videlicz Memi
 ni. Noui. Coepi ⁊ Odi itē Uale. Salue. Aio. Inqt. Inq̄. Faxo.
 Cedo: oēs armati: et ad pugnā animis p̄tissim⁹: q̄ q̄dez seq̄bant. oīa
 Uerba Actiua uelita in o: ⁊ passiuā i o: Neutra q̄z cū Deponētib⁹
 Coib⁹. ⁊ Imp̄sonalib⁹: cūcta diuersoz idiomatū ⁊ variāz linguāz e
 rātq; armata gñib⁹. t̄pibus mōis. sp̄eb⁹. figur̄. p̄sonis. ⁊ nūeris:
 Cōgregato h̄mōi exercitu Rex Amo oēs copias deduxit in latissī
 mos cāpos p̄iūctionū in loco q̄daz q̄ dicit Copula: ibiez castrameta
 ⁊ est iuxta flumē Distictiāz noīe Siue: diuūitq; oīa sua s̄ba i q̄tu
 or: p̄iugatōez: vnicūq; tribuēs in castr̄ p̄p̄riuz locuz: except̄ q̄bus
 dā familiarib⁹ Uerbis q̄b⁹ iūctū fuit vt sarcias ferrēt Infinitiozuz
 q̄uz hęc noīa sūt Incipit Desinit Debz Uult⁹ Potest Juber Audz
 Nititur Tentat ⁊ Dignat. Uctia oīz uenere in castra quedaz s̄ba
 maq̄ auctoritatis: vt Pluit Nigil fulgurat Tonat Fulminat et

Aduersus: trahētia post se cohortes fortissimoz militū suoz. sed
et Herūdia cū Supis relicq; Noib⁹ trāssugere ad Verba. Audiēs
ho Noiz rex Poeta q̄nta ptra se pparassent aduersarij sui: verit⁹ ne
subita vi aliq̄ ingruēte opprimeret si imparat⁹ tātar⁹ viriū impetuz
expectar⁹: oib⁹ impio suo subditis indixit: vt q̄ primū fieri posset ar
mati: z instructi p virib⁹ abessent in cui⁹ auxiliuz vtpote ppinq̄ores
primi affuere Pronoim Duces: Ego tu Sui sanguinei ipsi⁹ res
gis: et ex eodez Artacidaz sanguie pcreati: cū q̄bus erāt Me⁹ Tu⁹
Su⁹ Noster z Uester Nras z Ueltras. Ille Ipe Ille Dic z Jo.
Diaāt Noia diuisa erāt in plures cuneos: z sub varijs signis cētū
riata aliq̄ q̄ppe erāt Primitia alia Deriuatia: aliq̄ Relatia: quedam
Possessua: q̄dā Sētilia: venere insup tres Articuli pugnacissimi z
longobelli visu exercitati. Prim⁹ erat Dic Hęc Hoc Secūds Dic
z Hęc. Tertius Dic et Dec z Hoc q̄spēb⁹ gnibus: nūeris: figuris
psonis: et casib⁹ armabatur: post hos duces magni Relatioz. Quis
Que Qd vel Quid eisdē se castris iūgere z erāt ij Referēdarij gnas
lis regis Noiz in omi suo regno cū quib⁹ fuere oia Relatia Sub
stātiua distincta in duas turmas videlicet Idētitatis: z diuersitat;
In p̄ma nūerabatur Jo Su⁹ Ipe Sui: Ille z Idē. In scda Ceter
Alius Reliquus z alē Princeps Relatioz accidētuz erat Qua
lis: cū quo militabāt Quārus Quot Quotplex Quoten⁹ Quotē
nis Cuias z Quor⁹ Uenit etiā Regina Prepositionū Ad: cuz qua
erāt Ab et In p̄iūctē Noib⁹ casualib⁹: ducebātq; secū tres phalan
ges strenuoz militū. In p̄ma erāt A Abs Cuz Corā Clā De E Eē
Pro Pre Palā Absq; Ten⁹ seruiētes abltō casui: In scda fuere.
Apud An Aduersus Cis Citer Citra Circuz Circa Contra Erga
Extra Inter Intra Infra Iuxta Ob Pone Per Propter Prope
Scdm Post Trās Ultra Preter Supra Circiter Usq; Secus
Penes. oēs seruiētes accō casui: In Sub Sup et Subter fuies
bāt vtriq; casui: ablatiuo. s. et acusatiuo Sub signis etiā phalāgis
militabāt Di Dis Re Se An z Cō eratq; eoz ppriū officū ppositū

tōez facere in vsuz militū: nāq; tunc dīcs q̄d: a gēsimē erāt. Et qui
Noia oīa in suas acies distributa pulcherrimo ordīe pcedebāt vide
licet Substātiua: et sūt Adiectiua Propria Appellatiua et Partitiua
post q̄ Cōparatiua Suplatiua Possessiuua Patronymica Sententiua
Nūmeralia et multiplicia. singula coz distiguebātur p Decliatōes q̄n
q; s: primā scdaz tertā quartā et q̄ntā: q̄z arma erāt spēs: ḡna: nūe
ri: figura: et casus: His igit oibus i vnū coact;: Rex Noiz Poeta
copias et ip̄e suas deduxit in eādez planiciē Cōiunctionuz posuitq;
castra ab altera pre p̄dicti flumis: siue ita vt tātos exercit; vnic; di
underet alue; fluminis: vñ et fiebat vt int; aq̄tores nō lenia interduz
p̄lia iniret: nūq; tñ totis copijs in acie descensuz ē phibētib; id vtrū
usq; p̄tis regib;: qm̄ necdū ad pugnā necariā oīa parata intelligebāt
fatagebatq; vterq; eozuz Participiuz in suas p̄tes traduc ere. Erat
sō Participiuz maxime in tota Grāmaticē prouincia auctoritatis
et post reges potentia et dignitate plane p̄mus. q̄ in hac quāctiq; p̄tē
cū suis viribus inclinasset: haud dubie victoriā secuz trah ere posse
videbatur Quapropter nō tā Verbū q̄ Nomē vt hunc sibi adiun
geret nihil intentatū p̄termittebat: p̄occupās autē Noiz rex Poeta
b̄mōi ad illū lrās dedit. Nō arbitror te p̄terire fra; mī q̄nta intolen
tia: q̄ animi tumore p̄tra me Noizq; dignitatē insurrexerit Verbo
ruz Rex Amo: q̄ ve temeritate p̄ficiēde orōnis primas p̄tes sibi vs
surpare p̄sumat: p̄pter qd̄ licet inuiri: arma sumere et copias coege
re coacti sum;: vt illi; courusa supbia auctoritatez nrāz illibatā con
seruare valeam;: em̄uero cū op̄tēscias q̄ntū Noiz gentibus debeas
q̄ ve ab illis acceperis b̄nificia: feceris pietate et fide tua dignū op̄a
li cōez existimatōez: cōez rez: cōes spēs: nobiscū p̄tectur; euz tuīs te
legionib; nobis adiūxeris nā euerso Noim̄ statu: atq; impio: nihil ē
quod Grāmaticē solo rutū tibi possis arbitrari: Vale et quātuz po
tes festina aduētū: Sc̄psit sō et rex amo ad Participiuz in hęc v
ba Nō me latet amicecharissime sollicitari te maxia instantia ab ad
uersarijs nostris vt cōtra nos belluz gestur; iecuz in cāpum descens

Das et licet p tua prudētia nihil temere te gesturꝫ s̄fidamus: necessa-
riuz tñ duximꝫ admonere et hortari: te vt mēte reputes q̄ a nobis ha-
beas cōmoda quanta ex Verbis dignitati tuę fiat adiectio: et licet
minutula q̄daz a Nobis accepisse videaris: portioza: āpliozaq; nō
hilominꝫ sunt. q̄ tibi a nobis tribuūtur: iustiꝫ itaq; feceris si non nos
mō: Verboꝝq; imperiū: s; teipꝫ tuasq; res defensurꝫ ad felicia hęc
nrā pueneris castra: naz nec verisimile est: si succūberimꝫ ipsi hostea
a rebꝫ tuis temperaturos: q̄n victicia (q̄d deus auertat) in te cōuer-
tāt arma: q̄ soli tandem in om̄i Brāmaticę solo p̄ffrenata animi libi-
dine crassari q̄ant: Vale. Ambaz igit partiuꝫ lectis lr̄is aliā Partii
cipio mētez esse: alia moliri diuersa aio voluere: cogitabat siquidem
neutri se p̄ti adherere posse sine manifestaria rez suaruz p̄nicie: e con-
trario si se mediū gerat: vel āboꝝꝫ seruare grām: vel q̄d magis desti-
nabat aio vtriusq; res belloꝝ cladibus ita affligi posse p̄sabat: vt il-
lis depressis rez ipse in Brāmaticę regno sine p̄trouersia potiretur.
Verum dissimulādo h̄mōi cogitatōes censebat: ducendosq; vtrolo-
q; Verbis: q̄ ad certaminuz euentuz poss; inspicere: rescripsit itaq;
vtriusq; in hęc v̄ba. Accepi lr̄as vr̄as Illustrissimi reges: easq; nō si-
ne ingenti animi dolore p̄lega: audic̄s inter adeo coniunctos: p̄ncipi-
pes tanta exorta dissidia vt p̄tineri mime possitis q̄n propria reg-
na Brāmaticę tā celebre impiuz crucētissimo bello litis euersuri.
Que vos occupāt intēperię Unde ea mentuz alienatio: Per im-
mortale deuz q̄ p̄grediamini paululū cogitate: q̄ntū letabūtur ad-
uersarij cōes nr̄i Ignorātię petulci habitatores et Barbarismoz in-
p̄positi ppli ituc̄tes hostiū suoz vires mutuis dissidijs lacerari Ad-
iuro vos p̄ Deos oēs superos: medios: ifimos: āgredimini: absiicte
funestis et abomiabilibꝫ armis: ne dānabili dñandi libidie pulchra
mā totiꝫ orbis p̄uincā tumultibꝫ et cladibꝫ inuoluatis: at q̄ si ita in-
fatis fuerit si oīno obfirmati estis bello decernere: meuz mime arbia-
troꝝ vstrꝫ alicui adherere: p̄tē q̄ppe iurisditōis meę capio a Verboꝝ
p̄tez a Noie et cū vtriusq; multa debeā: vtriusq; commeatu: aliusq; ad

victuz reb^o necessarijs: quātū potero adiunabo Abstinebo at armia
 tmq; ad id meas cogā copias: ne in hac belloz; licentia fines impij
 mei aliquaten^o possint deuastari. Dēt vobis Dij vt saniora cogitetis
Ualete. Licet hō haec rescripserit: alebat nihilominus versipellis
 et vaser: qb^o poterat mōis regū discordias: ꝑcitabatq; occultis lris
 vtriusq; gētis aios ad pugnā sperās ex eoz intermitōe facillē sibi adū
 tū: ad ton^o Gramaticę imperiū posse parari: Dieq; q̄ milites sui ad
 se cōuenirēt in dicto: nō ꝑtemēdas ꝛ ipe copias aggregauit. Affu
 ere in primis desinentia in Ans: ꝛ in Ens: in Tus Sus Xus: ꝛ in
 Dus cū noib^o ꝛ balib^o in Lor: ꝛ in Trix: ꝛ filia: q̄ incolebāt loca vici
 na Verbo ꝛ Noi: Participio se adiūpere: ꝛ et Berūdia Supiaq;:
 vt ciuilia bella declarent: a Verbo itez ad Participiū trāsfugere
 Reb^o hoc pacto disposit: q̄ se vtriq; ꝑri Participiū gratū exhiberes
 destinauit vtrūq; mūera precij nō exigui: ꝛ Verbo q̄dez primū misit
 infra scripta Neutra passiuā: videlicz Gaudeo Soleo Audeo fio
 Prædeo Ceno Juro Titubo Placeo Nubo Careo Mereo Potō
 Tacco et Quiesco. Noim at regi dedit desinētia in Lor ꝛ in Trix.
 Misit etiā ꝑpedamēto exercit^o Verbo plaustra cētuz ꝑreteritoz
 ꝑntiuz et futuroz: camelos mille figuraz Simpliciu: Cōpositas
 ruz: et Decōpositaz Noi ꝛ ꝑer flumen siue trāsmisit decez bonera
 rias naues casuū ntōuz ꝛ grōz ei totidez nūeroz singulariū ꝛ plura
 liuz: multa q; alia gñā masculina: foeminina: neutra: coia et omnia.
 Quib^o peractis ꝑrinebat se cū legionib^o suis intra ꝑrios fines. ex
 pectās Qm̄ inclinaret fortūa. At bellicosi reges cū abūde ꝑelio opa
 portuna ꝑparassent: nihil cogitabāt aliud q̄ vt ex ꝑclara aliq; re: bel
 li initia ordiretur: accidit at vt ex nobilioz; ciuitatib^o toti^o Grama
 tice: duo furto interciperent a Verboz rege: videlicz **A. U. Nā** in
 eaz diem vibes oēs vtriq; Regi suū stipēdiuz exoluebāt nullaz vni
 magis q̄ alteri de cetero seruitutē seruientes. Qd̄ audies Rex ꝑo
 eta eis dez artib^o tres alias occupauit: ꝛ e. i. o. reliq; ciuitates cautis
 us inuigilātes sua seruitate ꝛ libertate vtrūq; se cōes exhibere quarū

quomā

rānoia hęc sunt. b. c. d. f. g. l. m. n. p. q. r. s. t. p. ex quib⁹ oēs Brāmatis
 eę neruis cōstare certissimū erat. De Diphthōgia binę cuilibz reguz
 datę sť: vt tubicinū officiū exer:cerēt: edoctę q̄ppe erāt ere ciere viros
 martēq̄ accēdere cāru. ac. 7 oc. Nōiz regi cessere: au s̄o et eu s̄ba ac
 cepere. Seq̄bātur insup vtraqz castra mulierculę quedā minime va
 rijs affectib⁹ militū mētes afficiētes: earū q̄daz flebāt: et lamētabant
 Brāmaticę pmunes strages quā imminere p̄spiciēbāt vt. oh. oh. et
 heu 7 hei: alię indignabātur et carpebāt reguz discordias: vt Uach
 Uhe. et Et Ar: pteręqz admirabātur inē tā p̄iunctas p̄sonas ea or
 ta esse dissidia: vt Pape: Uahu: et Uha: s̄ et q̄daz ob mētis leuitas
 tez gaudebāt: hortabāturqz milites in p̄liuz. vt Dea: 7 Euax. Ceterę
 oibus ad pugnā instructis visuz est Verboz regi quo ciuiles clares
 quātuz in se eēt declinare viderēt: honestaret aliqualiter factū hmōi
 regi noim eplam scribere Intelligere potuisti o Poeta: quā robust⁹
 tecuz certaturus in cāpuz descenderiz: nec ignar⁹ es eas tibi minime
 adesse vires: vt legionuz meaz impetuz possis expectare: tuis prudē
 ter consules rebus si mihi cedens tuiste cōtinueris terminia: quod
 si insānre pergas: statqz snia ferro decernēdi: die tertia oibus copijs
 tecū cōgressurus in cāpuz descenda: has lrās cū Nōim regi dedis
 sent tubicines Au et Eux cōsiliarioz suoz snia: ita et ipē r̄ndit.
 Semp tibi s̄boz est plusqz satis o Almo: nec nouū est q̄d s̄bositate
 tua audicētiuz aures obtūdas: iactas tu pugnaces exercitus: et tuos
 terribiles apparat⁹: quasi nos pumiliōes locustas ve nobiscuz habea
 mus: possessio tibi pua fuit sp̄ in orōne: et nunc co te impulsit tua in
 fantia: vt effugere neqas: quin male parta: peius gesta: pessime ret en
 ra: hac tua regni portione iustis armis eijciare: et vt scias quāti non
 tam ipse q̄ milites mei minas tuas faciam⁹ tubicines nr̄i Ac et De
 nomine nr̄o nudatos tibi lūbos porrigent Si vt veliz valeas: extre
 mum valeas Hmōi lr̄is irritatis vtrinqz animis futuri p̄zeliū diam
 ardentissime cuncti expectabāt: creuerat interea ex tempoz occasio
 ne (vt fit) facinosozum licentia: exieratqz latrunculoz nō spernenda

man^o q̄ oēm Brāmaticę puinciā: et plēti loca saltib^o: inōtib^o p̄r
dita: q̄ trāseuntib^o angustū iter p̄tere p̄suevere obsidētes itinerātes:
aut alias in vtraq; castra cōmeatū ferētes p̄dabantur: q̄ propter ciel
cete indices: apd vtrq; exercitū annonę inopia: intellecta ei^o rei cau
sa de vtriq; regis p̄sensu missi sunt duces q̄daz peritissimi cū mili
tū opportuna manu: vt l' captos latrones interficerent vel fugatos
oīū Brāmatica p̄cul expellerēt. Qui ad ea pueniētes loca circūda
to militib^o quodaz saltu in quo plerofq; ex illis latere p̄pererāt: oēs l'
ad vnū intercepte. Inter q̄s fuit quidā noīe Catholicō: qui grādes
asīnuz vocabulū grecis latinisq; p̄fule p̄mictis honustuz in Italiā
agebat: 7 ceteros quidez cū laqueo necassent: hūc soluz vincitū cū suo
asīno in castra duxere Qui tormētis coact^o (q̄d alioq̄n manifestissi
mū erat) p̄fessus ē se oīa vocabulū in Brāmaticę terris furto surrip
uisse. Cū hō eū quis Grece interrogassz ingenueq; r̄s̄disset se grece
nihil scire: Latine at̄ p̄r: q̄d ergo inquit indices greca tecū defers
vocabulū: q̄ non itelligis: At̄ q̄ ille: tāta apud nostz plerofq; inquit
l' r̄az est imperitiā: vt etiā si Barbare loq̄r facile ill' p̄suadeā me At̄
ce eloquētię angulos oīs penetrasse: risere vehemēt^o astantes cū
ti hoc audito: et me hercle inq̄unt: q̄n tā faciles auditores habes: que
tua sunt: aut alias eoz dñū nō p̄parebūt tecū ad illos ferēs ibis inco
lumis Que hō certū dñm habere dinoscētur: ea vt restituas dignū
iudicam^o. Facta igit̄ diligētī inq̄sītōe: oīa ferme Greca Isidoro cui^o
fuerāt restitūere: cetera Latinis et ip̄is maioris: mucidifq; p̄mix
ta vt asportaret p̄mittentes illū dimittēre cū suo asīno iā leu^o incedē
te iubētes nihilomin^o ne vnq; nisi inter impitōs: et indoctos audito
res suos Brāmaticū se p̄fiteri auderet. Priscian^o vir p̄stantissimuz
et in oīi grāmatica appzime honorat^o cū egre ferēs ciuilibus bellis
grāmaticā deuastari seditiones sedatur^o in castra festin^o p̄geret a la
tronib^o catholicō socijs capt^o: spoliat^o ac fustibus pullat^o tale in capi
te vulnus accepit: vt nullo vnq; medicoz studio curari potuerit: ex
his nō multo post capt^o fuit: quidā q̄ se falso historiographuz publi

se p̄fitebat: p̄gesseratq; innumeras in volumē q̄ddā ineptias: atq; cū libz̄ supplementū cronicaz̄ appellauerit: quē questionib; furta facti coactū in ignorātiē terras p̄petuo relegarūt. Dum hec agerētur egressi ex Verboz̄ castris q̄daz̄ ex gnē Anomaloz̄ videlicet. Sum Volo. et fero cū cohortib; tū ibus intercepte vni ex centurionibus noīz̄ dictū Ceter: q̄erat de gnē Relatioz̄ latebatq; cū manipularib; suis in q̄dā spelūca posita in bino Cōiunctionū. Qd̄ r. Cūz̄ ipm̄q; cū om̄ibus suis singularib; trucidauerūt: plurales s̄o in tali discrimine constituti cū semgrī Pasquilistatuz̄ q̄ Romē in Parione est sub edib; Reuerēdissimi Cardinalis Neapolitani grādez̄ cęreum oblaturos voto obligassent et sancti meritis p̄ter oīm op̄inōnē incolumes euasere: q̄d cū Poetę regi nūciatus fuiss̄: irat; est vehemēter tulitq; egerrime: q̄d talē centurionē amisiss̄: erat q̄ppeis Ceter fortitudine insignis audacia celebris: et militaris rei peritia nulli secūdus. obseruabat igit om̄i studio: si q̄ pacto acceptū damnsū bñ cuius latū hostib; posset retribuere Uez̄ fortuna: q̄ cūz̄ om̄ib; in reb; plurimā p̄t. tū in bello plane dñat optimā legis vindictę p̄buit occasioez̄ nā eis dē dieb; ab leuis armature militib; noīz̄ captiui castra adducti sunt p̄plures ex Verboz̄ legionarijs: nō leuis inter suos auctoritas inter quos ex Impatiuoz̄ gnē fuere Dice face et Duce quib; igit hominē causa posteriores veltū ptes p̄cidi iussit: ita vt nudas nates cōspicuas gererēt: et dimitti: vocatiq; imposteruz̄ s̄i fac Dicet Duc: suo r̄ spicio s̄i r̄ captos necari iussit. Quoz̄ bona a Verboz̄ū rege accepere eoz̄ p̄ rectaz̄ lineā legitimi descendentes: inter q̄s Futurus: r̄ fui cūz̄ alijs a suo oriūdis et Spicio Cōspicio: et Despicio: ceterisq; a Spicio det cēdentib;. Detecta ē interiz̄ in castris s̄boruz̄ grādis p̄ditio: p̄harauerāt em̄ q̄dā mōstrofi milites de gnē Pretes ritoz̄ Perfectoz̄: q̄bus bina erāt capita moliebātq; iūdiās Verboz̄ regi: qui q̄dez̄ capti: quictiq; dñati sunt pduellionis: siue crimie læcie maiestatis: noīa eoz̄ hec fuere Momordi. Cecidi. Cucurri. Pēpedi. Spopōdi. Cecini. Peperi. Zutudi. Pepuli r̄ fefelli Quib;

Influ regis in pñti tpe vnū caput abscisus fuit: et sic vbi pñtus in pñ
ti dicebāt **M**omozdeo. **C**ecedo. **C**ucurro. postmodū dixere **M**oz
deo. **C**urro. **C**edo. cū ceteris **A**dueniente demū pugne die vterq; rex
In eminentiore: castrorū loco palliū rubruz poniuissit. **Q**uo milites
admoniti futuri plū curarēt corpora prepararentq; arma ac reliqua
In euz opus necāria: post die summo mane pñtis militib⁹: ex omni
parte copie summo silētio in cāpuz deducte sunt: explicatisq; ordi
nibus: suos quisq; vt viriliter agerēt effica ci orōne excitabat mime
so opus erat accēlos per se satis sōbis accēdere: quin ipsi vltro crispa
tes tela furibūdi incundi pñlij signuz expectabāt. **P**ost q; id actum
est tube vtrinq; canūt: cōtra cōsonat terra clamorē vtrinq; efferunt.
Impator vtrinq; hinc 7 illinc: **J**oui vota suscipie: hortari exercitum
pro se quisq; id quod quisq; potest 7 valet edit: ferro ferit: tela frans
sunt: boāt celuz fremitu viz: et spiritu atq; anhelitu nebula cōstat:
eadū vulnerū vi: et viriuz vtrinq; multi. **V**idere erat iuter ceteros
Defectina sōba pugnātia cum noibus **H**eteroclitis: et hęc quidē su
is noiatiuis casibus et grūibus grāis nūerisq; pluralibus acriter ferie
bāt aduersarios: illi sō resistebāt audacter repercutiebātq; noia he
teroclitā indicatiuis: preteritis pfectis: 7 plusq; pfectis pfringebāt
q; eoz numeros et genera cōiugatōibus suis: ex qbus quidē sōbis v
nū cui nomē **A**io: singulari vtēs audacia duoz noim heteroclitozū
Impatuz diu sustinuit. **V**ez cū resistere nō potuiss⁹ spoliatū fuit ml
tis pñonis: mōis t pibus et nūeris: remāsere illi ex omibus suis tātuz
Aio **A**is **A**it **A**iūt **A**iebā **A**iebas **A**iebat **A**iebāt: cetera hostiuz
gladijs cecidere: pugnātib⁹ hoc pacto vtrinq; legionib⁹: atq; adeo sis
mul pñictus: vt viz hostes a socijs possent discernere tātus fuit oim
In plū ardor: tāta aiōz intentio vt euz eades hora terribilis terremo
r⁹ in ea puincia vicinas vrbes pstrauerit: amnes cursu rapidissio a
uerterit: mare fluminib⁹ inuexerit mōtes lapsu igenti pruerit: null⁹
tamē eoz id senserit: eāt nūc qui fabulas cēsēt hoc eides accidisse co
pñlio quo **R**omanos apud **T**hyasimenū **P**eni maxima ac memo

rabili illa affecerit clade nec fides facit Cortona ciuitas: q̄ teste Lu-
 ciano in libro de ueris narratōibus cū pri^o in Thrasimeni litore sit
 ta cēt: eadez hora vētorz turbine in eūcollē: in quo nūc est trāstata de-
 noscīt hoc nouissimo exēplo maximū sibi certē veritatis testimonio
 um accessisse Lini^o gloriari poterit. Obscurabat sol multitudie sa-
 gittaz nūeroz singulariū et pluraliūz: obtundebātur aures oim clat-
 morib^o figuraz cōpositaz et decōpositaz: vulnerabantur innumeri
 saculis speciez Primitiue et deriuatiue: Sed et tubicines vtriusq̄
 ptis clāgoze rauco: et terribili taratātara cōcinētes milituz animos
 in pugnā mirum in modū incendebāt Mulierculēq̄ minime In-
 sectiones scilicet pugnatūz ordinē circum cūtes cūcta suis affecti-
 bus perturbabāt: ex quib^o quidē frequētius audiebātur gemētes ilo-
 le Deu z Hei Oh Oh atroz magisq̄ lōguz fuit preliū illud: z
 nisi cohorta subito tempestate igens supueniens aquaz vis pugnaz
 diremisset actum sane fuisset de vniuersis grāmaticē viribus: tanta
 nāq̄ erat oim in mutuā perniciē rabies: vt ingruēte imbre: ac signo
 receptui dato: vix tñ egre in castra reduci potuerint incertitudo etiā
 biguitas fuit maximā penes quos eius pugne victoria staret ingens
 vtriq̄ clades: ingēs cedes: ingens nō tā militum q̄ ordinū: apud va-
 trosq̄ ducētūz iactura nec facile fuerit āboz detrimēta sermone cō-
 plecti. Contendā tñ vt posterorū consulā vtilitati: si nō eim multoz
 saltē diminutiones augmētuz ve quantū poterolīq̄ demonstrare
 Ex parte in primis Verborū Defectū, Verbum Infit: amisit oēs
 ab eo descendentes: oia sua gñā: tpa: modos: psonas. et numeros q̄
 fuerant Cōiugatōis quartē: figurē composite, singulariq̄: ipi^o Dei
 munere: qm̄ in periculo posit^o nullius se vnq̄ religionis probatē: im-
 probatē ve habitum sumptuz vouerat. salu^o euasit. Sz et tanto ex
 eo casu terroze percussus fuit: vt postmodum in grammatice regno
 prodire in publicam raro sit visus. forem spoliatus fuit rebus suis
 oimibus preter forez: forem et fore: q̄ sunt de moīs opratiuis Coniug-
 ationis tertie. Vale: Huc. Salue: de gñe imperatiuozum grādem

cōmilitonū suoz strages acceperē: paucis cōseruatis: q̄ et nūc cōpa-
rent alios amiserē. Fax ex eadez gente actiuoz: omnibus suis mani-
pularib⁹ circa le trucidatis cūtrib⁹ m̄ videlicē Faxi: et Faxit
fuga elapsus euasit. Inquo de gñe neutroz p̄seruauit: inq̄es: inq̄t:
Inq̄unt: inq̄as: inq̄es: inq̄et: inq̄ent. ⁊ iquit: reliq̄s bellū absumpsit.
Inq̄ens cū in castris Participioz eēt periculo nō inter fuit: Apage
et apagere: cūctis ⁊ militonibus amissis soli euasere. Diet vniuersos
socios amisit: preterdiecit: facio orbar⁹ fuit filio suo facioz: qui tñ
priusquā expiraret militari testamēto heredē sibi instituit. Fio: Pos-
co Disco Metuo Timeo Renuo Respo Cōpescō Urgeo ⁊ Lin-
quo: omnes de gñe actiuoz: p̄didere sua supia Occalum bñficio noc-
tis salu⁹ euasit. Nonnulla s̄ba: q̄ amiserāt p̄terita sua tertie coniugatio-
nis: in supplementū acceperē postmodū p̄terita quartē coniugatio-
nis: in quozuz nūero fuere: Cupio Peto Quero Arcesso Facefso:
et fero: quedā amissis futuris in am: ne futuroz oīno abijcerēt sp̄z
emerūt in nūdinis Recanarē s̄b⁹ alia futura in bo: vt. Eo Queo et
Uenco. Sed ⁊ Horati⁹ auctoritate sua lenio dedit lenibo. Dia vera
ba p̄tinentia ad splendore spoliata sunt supis Inter que Lucco Sul-
geo Splēteo Polleo ⁊ similia: Fulcio singulari vltus audacia excus-
sit piculus: et retinuit suū sultū. Eūuero posteaq̄ ea enumerauim⁹
q̄bus aduerli aliq̄d euenit: minime equuz fuerit suis carere laudib⁹
illa s̄ba que restrenue acta: vel ex hostib⁹ spolijs: vlt iui regis inuhere
ad poram statū aliq̄d addidere. Inter cetera eminet Cenar⁹ Jurar⁹
Casus: Nest⁹: Nuptus ⁊ Prāius q̄bus vltra ppria p̄terita vocis
actiuē: accessere etiā p̄terita vocis passiuē: Redimo duob⁹ aueris est
sensib⁹: possidet ea hora tria significata. videlicē Liberare. Cōduce-
re. ⁊ Dinare. Solo: duo obtinuit significata: videlicē solus esse: et
hortari. Explicat vltra propriū sensuz q̄ est expli care: atq̄z emittes
re obtinuit vt explanaret. oñderet. extraheret. exhiberet. et proferet.
Valeo vltra propriū sensuz q̄ est sanus esse: obtinuit etiā: vt cū di-
ceret vale salutaret. P̄esto s̄līr duos habuit sensus. s. mutuari: ⁊ su

per existere. **D**aurio maiori dat^o est praeda quattuor: videlicet significatio. **T**rabere. **V**ulnerare: **A**udire et **V**idere. **Q**ue tñ oia: cuius opus fuerit in vnũ sensuz redigũt. **P**asco gemios recepit intellect^o: **R**ode^o re. et **A**lere: vacolicez minime se plio immiscuerit: nã (vt apud **P**latũ aut **S**ofia) cũ pugnabãt maxie: fugiebãt maxime. **F**ortia tñ: que desides plezq; coronat: illi^o ignauia pinguioribus exuijs voluit de^o corare: fugietes enim ex pugna hostiũ quosdã conspiciat^o: tabernaculo exiliens interceptit: quibus postea grãdi se pecunia redimẽtibuz sex sibi vltra prioroz sensus acq̃siuit scilicet **I**ntẽdere: **C**essare **S**eruire: superfluum esse: licere: carere: et vacuum eẽ: studeo tria lucrata^o est significata. videlicet. sollicitare: operã dare: et conari: **P**ango tres sensus accepit: videlicet cano: et tũc in preterito facit. **P**ãxi **P**acilcor: et tũc facit. **P**epigi: et **C**oiungo siue figo et tunc facit pegi. **S**apio ex ea die binos tenet sensus: videlicet: saporẽ reddere: et scire. **F**ero et a nominalis: quattuor auct^o est sensibus: sustinere: cupere: dicere: et potare. **C**onfiteor triplicem accepit intellectum: laudare pugnare: et manifestare. **S**upero dati sunt sex ob illius eximiam inter verba dñia potentiam: videlicet restare: vincere: imminere: transire: euadere superuivere: et supergredi. **F**uere quedam verba que amissis propriis preteritis acceperũt postea a **R**ege suo preterita quorũdam passiuorum: qui in bello ceciderant **A**udeo **F**ido **B**andeo **S**olco et **F**io. **V**erba illa pestifera pernicioza: mēdacia: aliud semper in lingua: aliud in corde clausuz habent tñ licet nulluz lucrũ eo fecerit bello tamẽ pretereunda non sunt: nec eoz reticẽda arbitroz nomina: vt ab illis caueant cuncti quon iã passionẽ continue asserunt sub specie actionis quozum hęc nomina. **E**xulo **V**leneo **V**ube et **V**apulo. **V**ltimi hui^o insidias adulescentioz quiq; quo fuerit cautioz: eo enĩtius declinabit: si suis recte cõsultum volet natib^o. **V**erborum aliq; ex parte exposita fortuna. noĩm res oratõem ad se trahere vidẽtur: in quoz castis diligẽti oĩm censu habito cognitum est interea nõ min^o q̃ inter verba variasse fortunam: et vt a postiuo incipiamus: fuere ex illis

nōnulla: quę in comparatibz suis lauel at a: medicorū Dilligētia aliqua
le fomentuz acceperē: videlicet. melior. maior. minor. dexterior. sinis
terior. plus. munificentior. et magnificētior. oīa irregularia: et a se
cūda declinatōe descēdentia: sed et pius. arduus egregius. tenuis. et
similia pdicere ppria cōparatiua. Nōia desinētia in er suplatiuo a
miserūt sum? et p copostea acceperūt rimus: vt tener et saluber: qui
busdaz p sumus: quospoliari fuerāt cōcessuz est limus: vt humilis:
facilis. gracilis. agilis ⁊ similia: veteri daruz est veterim?. Fuere in
ter arborū nōia quędaz quę dum in prello viriliter agerēt: de repente
miraculo se mutarūt sexuz: et ex femininis facta sunt masculia: mis
trāribus oībus qui aderāt: interrogātibusq; vñ illis essent illa noua
crepūdia: quę preter solituz pēdebant ex ventre: ex qbus sunt. Ri
et Oleaster: quę Lini? vt mōstruosa: et mali omnis in altuz vehi: et
mergitur p Dramaticę solo omīno exturbari suadebat: veruz Rex
Poeta nimā illius in procurādīs pdigīs supstitioez irridēs pro
hibuit inqūēs: nō esse mali omnis feminas in viros mutari: qñ ex
malo sexu in optimū fiat ista cōuersio. Quibusdaz Heteroclitis nōi
bus dū cuz defectiuīs verbis pugnarēt: abscessi sunt oēs resticuli cuz
pene in plurali numero: quęz casuz deus a nobis auertat: deincepsq;
in eo numero neq; foeminina fuere: neq; masculia: sed neutra. quod
certe miseratione dignuz fuit. Nōia eorū hęc sunt. Sibilus. Auers
nus. Infernus. Suparus. Balteus. Tartarus et Dindymus. Al
lia feliciorēz successum sunt sortita: namcum in eorū plurali nume
ro essent neutra: cum maximo ipso: ū et gaudio continuo masculini
generis apparuere: vt Porz. Rastruz frenum ⁊ Coelum. Eñuero
porz et frenuz duz Romę ptemporū Agonis trāsiret reptā ibi sua
neutra pluralia grādi pecunia redemere: illisq; vti maluere masculis
no genere repudiato. Balsamū ex oībus arborū neibus solum res
mansit neutri generis: vñ est quod cum nec generare nec parere que
at: tāta illius est raritas vt vnico in Indico solo repiat. Id quod ip
sa arbor egreferens in lachrymis omnē suum fructum moesta repos

fuit. Alia noia neutro plurali spoliata foemininū accepere sicut epu-
 luz. ostrea. vesper ⁊ cepe: ostreo (qd̄ ex oibus aialibus solum repitur
 neutri gñis) Quidi⁹ reddidit et alij Poetę ⁊ p̄fertiz ⁊ p̄li. etiā plura
 le neutz cū dixit libro fastoz: Ostreaq; i p̄chis tuta fuere suis. ⁊ sic
 deinceps foemininū etiā ⁊ neutz tenuere. Alijs q̄erāt generis incer-
 ti in plurali datuz est masculinū: videlicet Margo Cardo Bubo et
 similia. quedaz oīmbus casibus in pli spoliata deinceps mutilata:
 et māca remāsere: inter que Fumus Litmus Fimus Puluis San-
 guis Mūdus Pōtus Sol Sal et Un⁹: que oīa sunt masculi-
 ni gñis Soles tñ apparuere aliqñ. s; cū id accidit cōtra naturā fu-
 it: et p̄ prodigio habituz est. Siliter et foeminina nōnulla plurali-
 cas casibus truncata sunt: vñ versus. Lux sitis labes mors vita fas-
 mes quoq; tabes Gloria fama salus pax hum⁹ cum lue tell⁹: et cum
 illis senecta: iunēta: soboles: in doles: ⁊ proles. Quedā alia foeminea
 amiserē in eo bello oēz numez singularē: scilicet Argutię Nabenaę
 Bigę Blāditię Cune Delicię Exeę Exunię Excubię Phaleraę
 Facetię Bene Bades Insidię Inducię Calēde Lachrymaę Late-
 braę Mnaę ⁊ cōplura alia. Nōnulla neutra toto pli nūero eruta
 sunt: vt cenū femuz eunz soluz pus ⁊ vir⁹. Insup alia neutra totius
 singularis sui numeri iacturā sunt passa: scilicet Arma Castra Exra
 Cunabula Cōchilia Crepūdia Pasua Moenia Magalia Mas-
 palia Iulia Seria P̄conia P̄cordia Spōsalia: et fere oīa noia
 festozum: vt Saturnalia Dionysia Aphrodisia Bacchinalia flos-
 ralia et Neprunalia. Noia ea vana: q̄ semp plura dicūt et tñ vniuz
 soluz significant amisso oīi singulari: fuga elapsa sunt: sicut Uene-
 tię. P̄sę Cune Athenę et Thebe; Noia metalloz omniuz pluralē
 numez amiserē: vt Auruz Auricalcuz Argentuz Plumbū ferrū
 et Stānum. Aes vix Aera retinuit: sed et Oleum et frumentum
 similem cladem accepere: alia extrema suis membris Stis scilicet et
 Dativis pluralibus mutilata remāsere: videlicet Jura Thura
 Aera Maria et Ora: sed nec oia nomina in eo bello iacturam fecer-

re: furer si quidem quod plura que spolijs hostiu ditata maiorē exiū aucto-
ritatez obtinuerē: ex quib⁹ quēdaz vltra primuz nominatiū alium
etiā adepta sunt: vt Arbor que et Arbos honor qui et honos labor q̄
et labor: odor qui et odos. Cucumer qui et cucumis Ciner qui et ci-
nis: et Puluer qui et puluis que tñ ambobus nominatiuis nō indu-
untur quotridie: sed quod conspicunz et ornatius est: et ex p̄ceda ha-
buere: ad dies referuāt et celebriores et festiuos. Plaga vltra primū
significatum: quod propriū est duz vulnus: percussionez ve signi-
ficat: quattuor alios sensus accepit videlicet. vt pro rete accipiatur;
pro spacio celi: vel terre: pro lūteo illo grandi quo Romanē etiam
nūc matronē vrunt: dū in publicū prodeunt: p lecto et pte etiā ip̄
lecti. Ops ab ea die tres sensus habz. Ops nāqz terras significat:
sub ope auxilium p̄ebet sub opib⁹ diuitias. Serūdia et Supina q̄
niam toriens trāsfugerāt: multata sunt post cōfectā pacez ab vtro-
qz rege: orante cōtra ea Demosthene legelqz Solonis p̄ferente: qui-
bus statutus fuerat omnibus patriē honoab⁹ priuandos esse: eos q̄
seditione in ciuitate exorta: neutri parti adhesissent: quoniā priuatz
fortunitis plus iusto prospicientes: publicas patriē res despexisse vi-
debātur: et viuēbatur tunc quidez vt plurimum in Grammaticē ter-
ris atticis legib⁹ Nomini igitur multa Serūdijs calus omnes p̄ter
ter tres adempti sunt. Supia vero ditos tantum retinere: egredi
ferētibus vniuersis grāmaticē incolis: carpētibusqz maledictis nō
tam Solonis legū in discreta p̄cepta: q̄ Demosthenis impiā loqua-
citatez: dicētibusqz illuz fascias et lanaz domi reliq̄sse: nec gutturis
moribus: amā: asse: quoniā a gerūdijs: Sapinis ve non fuerat vi-
de aux: sicut ab Darpalo quondaz posset accipere. Ceteruz si singul-
loz clades: aut reibene eo p̄elio gestē adepta decoza sigillatī pcurra-
renitar: nimis lōgos afferā logos. Ideo dicēdi cōpendiuz faciēs: il-
lud asseruisse sufficiat: quicquid in omib⁹ Grammaticē terminis auc-
tū: diminutus ve reperitur: ex illo cructo execrabilis: et funesto bello p̄-
cessisse Multa sunt in ea tempoz licentia: et introducta s̄ba noua: et

explosa vetera: et nisi prestantissimi tres viri: quos paulo infra hactenus
litius arbitros electos fuisse narrabimus: singulari solertia Strati-
maticorum quorundam petulantie obuiassent: tanta fuisset tanta lingue
limmixta barbaries: ut de illi^o decore elegantiaque fere desperatus foret.
Postea igitur utriusque partis legiones in castra reducte sunt: deside-
ratorum sauciorum casu habito: intellecta utrinque accepta clade: omnes passim
ingenuere. Quelli que acriter sunt: quod nimia dominandi libidine:
rebus propriis tanta clade intulissent: et penitentia adducti: quisque eor-
um: que pacis sunt exitus cogitabat. Primum vero Rex Nominum
Poeta Adlocuta cōcione nō sine lachrymis ita locutus phibetur.
Scire vos arbitror cōmilitones mei quā inuitus: ac resistens proce-
dere: proque amplitudine (ut tūc arbitrabar) et nominū tuenda aucto-
ritate: cōtra fratres nostros verborum gentes arma susceperim: quan-
tisque satageris mōis ut illis nobis cedēibus ciuilia bella longius sub-
moueret. Verum cum non tamen nostra que verborum etiā metior dama-
ni: cum utriusque partis strages intueor: flere libet magis quam loqui.
Operere cuius fuerat reminisci: que de grecorum Romanorumque
ciuitibus odijs: bellisque scripserint ciues nostri: quātis eorum ambitio-
nem lacerauerint probis. Profecto ea si in mentem venissent nū-
quam in tātam insaniam a nobis processus fuisset: nec ira et furore obce-
cati: quid ageret nō intelligētes: nostra met viscera proprijs manibus
discerpissemus: sed perita (ut ille inquit) magis reprehendi possunt
quam corrigi: et melius est regredi: quam male cepta sequi. Si ferro decerne-
re proximis: si in finē usque insanire voluerim^{us}: actū sane est de Strati-
maticę Imperio: tātaque ignorantie: et barbariorum gēti fiet accessio:
nemine obstāte: nemine eorum temeritati obuiā eunte vbi que ipsi pro libidi-
ne dñari valeant. Quocirca cōmilitones: ut utriusque regni utilitati
cōsulatur vltro a verborum rege pacē petendā censeo. vltro detras por-
rigēdas Necque hoc dixeris quod labar animo: quod timore cōcutiar: sed
quoniam luce clarius cerno res Nominum Verborumque: non sine mutua
stabilitate in cōcessa animorum cōcordia posse consistere: funge: eo officio

meo: ea adducēs que cōmunes salutes cōcernere minime dubito: au-
dacter nihilomin⁹: quod volueritis excutur⁹. Vos itaq; qđ facit⁹
deos oēs fortunare veliz: Placuit mi⁹ in moduz vniuersę concioni
nō vtilis minusq; opportūa sui Regis oratio: oēsq; militū ordines
ingēti sublato clamore vt qđ Rex tā sapiēter suaserat sine mora exe-
retur enīpius petiere. Missi itaq; in verborū castra legati ex nomina-
bus prudētiores: abiq; aliqua difficultate pstituris p̄mu⁹ indubijs.
in hęc postremo cū s̄boꝝ Rege cui⁹q; p̄cerib⁹ deuenere s̄nias: vt scz
tres eligerētur viri oīm Grāmaticę vsuū: regulaz: ⁊ terminoz periti:
quoz decisioni: arbitrioq; vtraq; pars p̄sancte iurata stare debet.
Eūvero grādis fuit difficultas: et maxia inter ptes cōtentio. q̄bus
nā id min⁹ potissimū huiusmōi demābare: multis eā prouinciā am-
bientib⁹: alijs alios nominātib⁹: et noiatos alijs improbātib⁹. tes
mū P̄siciano: Seruio Donatoq; approbātibus īfrascriptos cūcti
vnanimes cōsensere Phedy scz volateraz canonicū basilicę ap̄lorū
p̄ncipis: singularis eloquētie viz et extra oēs ingenij aleaz positum.
Perz itē Marsuz Laurētij in Damaso canonicū eruditissimū. ac
Raphaelē Lippū florētinnuz oratorē insignes. Qui cū in castra vos
ti aduenissent: ptes vtri⁹sq; iurib⁹ auditis: re inter ip̄os accuratius
p̄siderata: hęc postremo s̄nias p̄tulere. Qđ Grāmaticę Regib⁹: sa-
trapas: ciuib⁹: studiosisq; vniuersis faustū felixq; sit. Nos triumphū
tollendaz lituz causa cōstituti oēs cōtentōes: maledicta iniurias:
dānaq; q̄ in hęc dies inter Grāmaticę Reges eozq; milites inters-
uenerereuocam⁹: rollim⁹: et obliteram⁹: et si obliuioe tradi neq̄ant:
ac saltē silētio tegēda decernim⁹: statum⁹q; vt de cetero incōficiē-
da solēni orōne vterq; Grāmaticę Rex cū suis sequacib⁹ cōueniat
Uerbu⁹ scz et Nomen: Participiū: Aduerbiū: P̄pō: Interiec-
tio ⁊ Cōiunctio. In quotidiana s̄o et familiari orōne: soli Nomen
et verbū: on⁹ sustinebūt: arcescētes in patrimonū suuz q̄s ex suis vo-
lēt: ceterisq; p̄centes ne toties citati nimis grauētur. In orōne igit
volum⁹ Nomen Uerbo supponi: ⁊ cū apponit⁹ Uerbo Nomen

regi debere decernim⁹ quātum ad casuz: quātuz sō ad psonas 7 nu-
 meros sōbz supposito cedere qđ sit vel nomē: vl' Pronomē: vl' Par-
 ticipiuz. Itēz volum⁹ qđ Participiū reuerēat Nomē: et Verbū: ha-
 beatq; regimē a parte post sui sōbi: a pte aū imitē et Nomē. Si sō
 necessitas vigeat cōcedim⁹ soli Verbo vt in pma et scđa psona: 7 in
 quibusdā sōbz exceptē actōis in tertia psona faciat orōnis sensuz sp
 nihilomin⁹ subintelligēdo nois auctoritatē: sed nō expmēdo. Nec
 itaq; sinā partib⁹ pntibus lata est atq; pmulgata receptaq; ab omī-
 bus Brāmaricē incolis mīro oīm cōsensū: quā etiāz oīa Italicē gym-
 nasia approbauere: 7 pēcipue Bononiē sis docta Ciuitas: 7 sublimi⁹
 um ingenioꝝ parens fecūda que cū alias multos: tum maxime etate
 hac Alexandꝝ illuz Zambecariuz: viꝝ integerrimū: quez nec spes:
 nec timor: vnq; mouit a recto: Romanę dedit Curie. Studiū vero
 Parise cetera recipiēs: hoc suis puincialib⁹ speciale reseruauit: p-
 nunciādi scz tā Verba q̄z noīa libere 7 sine aliqua syllabaz quātita-
 tis discretōe. Et qm̄ vetus erat q̄stio inter regularē et aūcedentem:
 inter Adiectiū et Substātiuz: inter dēōnez regentē 7 rectā: teter
 minātem et determinatāz nec nō inter orōnez pfectā 7 impfectam.
 Eoz cū vnusq; de peminētia certabat: vt quoq; dissensionis ma-
 teriā rollerēt decernere qđ Relatiū Substāticē idēitatis cuz suo aū-
 cedente cōcordaret in gñe Nūero et in psona. Itēz qđ Relatiuz
 Substātiuz deseruīret in Sñe Nūero et Casu et qđ dēō recta natu-
 rā regentis seq̄retur: Relatiū sō accidētis soluz aūcedens referret:
 quātuz ad tale accidēs: siue pprietates. in quo mō referibilis: et refe-
 rētis tm̄ concordaret regula diuersitatis cū aūcedente: qđq; oratio
 impfecta dependeret a perfecta: et dēō specifica a specificata et inter
 adiectia: duo substātia. duo sōba mōi ifinitiu: duas orōnez pfectas:
 et duas impfectas nulla eēt obligatio seruitutis. Notabatur. ptes
 rea Petr⁹ Marsius vt inter facta dictaq; pacē et p̄cordiaz ponerēt:
 vez dissuadēte Phedro dicenteq; hac sublata discordia nulluz ton-
 soꝝ: popinariūsq; linguī negociū: rez intentatā dimisere. Ignorā⁹

tiꝯ studiosos om̄es: ac barbariꝯz ridiculā gentez ir: uiolabili tēcre
 to om̄ibꝯ Grāmaticꝯz finibꝯ submouere: et barbariꝯmos quideꝯ ad se
 pꝯfectos cisalpinꝯ gētes ciuitatibꝯ suis donauere. Ignorātiꝯ ꝯo dedi
 tos quozundā pr̄ncipū fauore pꝯctos: nō Italia mō sed vꝯbs etiaꝯ
 ipsa bonaz lrāꝯ parēs: vꝯ inuita tueri pꝯseuerat: inter qꝯs nō nullos et
 tiā pꝯbedis pinguioribꝯ honestatos rudes adeo ꝯ impitos reperies
 vꝯ si eos interrogas. Almo que ps est dicturi sunt. Parla che te intent
 da. Vꝯqꝯ adeo multas ipas: quibꝯ taz sublimes vehuntur inscitia: et
 obelitate animi supꝯgrediūtur. Predictis insupꝯ arbutis om̄ consen
 su irꝯuocabilis pꝯās: et pꝯpetua cēsurā data ē grāmaticulos omnes
 Grāmaticꝯz corruptozes: semilatinosqꝯ: et semigrēculos tāqꝯ nature
 mōstra inqꝯrendi: puniēdi: relegādi: om̄eqꝯ id faciēdi: qꝯd bonaz lrāꝯ
 cultū: augmētūꝯqꝯ cōcernere aiaduertunt. Qꝯd vt faciliꝯ. aptiusqꝯ
 exequi possent: iussi sunt: vt curiā ro. cōtinue seqꝯrentur. quo non tā
 bonoz viꝯoz frequētia cōfluit: qꝯ maloz feces se frequētes exonerāt
 que quideꝯ auctoritas pōntificibus: imperialibus amplissimis pꝯi
 uilegijs ceꝯroborata dinoscitur. Et precipue Sanctissimi d. nostri
 Julij Pōntificis incōparabilis: cuiꝯ memoria nunqꝯ intermoietur.

¶ J N J S

Gasparris Quiati Cremonē Carmē ad Lectozes
 Lector: candide quid legis Thyesten:

Saeuas Colchidas: auribus placebunt
 Que doctus cecinit magis Salernus
 Andreas. dubios mouit tumultus
 Verbi: et nois hinc et hinc furentum
 Hunc lector lege. fabule facebant.
 Dic prompti Ciceronis est facultas
 Dicunt ridiculi sales: iociqꝯ.
 Quid stas: hunc rigidi legunt Catones

BONNIN-ARCHIEP
 UTRECHT

¶ Ex officina Alberti Pafract M. D. Xiiij. mēse Nouēbris